

Öğretmenler için

AKRAN ZORBALIĞI

**BOZOVA ATATÜRK
ORTAOKULU**

Ayşe Asude ERBAP

Psikolojik Danışman & Rehber Öğretmen

Akran Zorbaliğı Nedir?

Akran grubu içinde fiziksel, duygusal ya da sosyal biçimde zarar veren, tekrar tekrar yaşanan saldırgan davranış biçimi olarak tanımlanmaktadır.

Araştırmalar, akran zorbaliğının okul öncesi dönemde başladığını, ilkokulun sonlarına doğru arttığını, ortaokulda en üst seviyeye ulaştığını ve lisenin son sınıflarındaysa azaldığını göstermektedir.

Akran Zorbaliğı ile İlgili Gerçekler

- Akran zorbaliğı her okulda ve her kademedede görülebilir.
- Okulun her alanında akran zorbaliğı gerçekleşebilir. Örneğin; sınıflar, okul bahçesi, koridorlar, tuvaletler...
- Yalnızca erkek öğrenciler zorbalık yapmaz, kız öğrenciler de yapabilir.
- Zorbalık davranışı görmezden gelince sönmez bilakis artar.
- Sadece farklılıkları olan ya da özel gereksinimi olan öğrenciler değil tüm öğrenciler zorbaliğına uğrama konusunda risk altındadır.

Akran Zorbaliğı Türleri

FİZİKSEL ZORBALIK

Vurmak, itmek, tükürmek, eşyalarına zarar vermek veya doğrudan fiziksel güç uygulanmasını içermektedir.

SÖZEL ZORBALIK

Lakap takmak, hakaret etmek, alay etmek, bağırarak, gibi olumsuz sözel ifadelerin kullanılmasını içermektedir.

SOSYAL ZORBALIK

Oyuna almamak, arkadaş grubundan dışlamak, görmezden gelmek gibi kişinin sosyal ilişkilerine zarar veren davranışları içermektedir.

SİBER ZORBALIK

Rahatsız edici mesajlar atmak, fotoğraflarını izinsiz paylaşmak, sosyal medya hesabını ele geçirmek gibi davranışları içermektedir.

Akran Zorbalığının Önlenmesi İçin Neler Yapabilirsiniz?

ÖĞRENCİLERİNİZİN ZORBALIK KONUSUNDA FARKINDALIK KAZANMALARINI SAĞLAYIN!

Okulunuzda öğrencilere yönelik yürütülen farkındalık çalışmalarını takip edin, öğrencilerin bu tür çalışmalara aktif katılımlarını sağlayın. Kendi derslerinizde de bu konuya zaman ayırın, fikirlerinizi paylaşarak öğrencilerinize rehberlik edin.

ÖĞRENCİLERİNİZLE SAĞLIKLI BİR İLETİŞİM KURUN!

Öğrencilerinize sevgi ve ilginizi gösterin, onları etkin bir şekilde dinleyin. Öğrencilerinizin sizinle birebir görüşme taleplerini reddetmeyin. Sağlıklı bir iletişim, öğrencilerinizin zorlandıkları durumlar karşısında sizden yardım istemesini sağlayacaktır.

ÖĞRENCİLERİNİZİ GÖZLEMLEYİN!

Okulun farklı alanlarında öğrencilerinizin davranışlarına ve arkadaşlık ilişkilerine dair gözlem yapın. Öğrencilerinizdeki bazı değişikliklerin zorbalığa işaret edebileceğini unutmayın. Açıklanamayan yaralanmalar, eşyalarının zarar görmesi, fiziksel belirtiler (baş ağrısı, mide bulantısı), düşük akademik başarı, okula olan ilgide azalma, benlik saygısında düşüş gibi belirtiler dikkatle takip edilmelidir.

SINIF KURALLARI BELİRLEYİN!

Zorbalık davranışlarını önlemek için öğrencilerinizle birlikte onların yaşına uygun kurallar belirleyin. Kuralları olumlu sözcüklerle ifade edin ve öğrencilerinize öğretin. Kurallara uymadıkları takdirde nasıl bir yaptırımla karşılaşacaklarını net bir şekilde belirtin ve kuralların uygulanmasında tutarlı davranın.

DEMOKRATİK BİR SINIF ORTAMI YARATIN!

Öğrencilerinizin kendilerini rahat ifade edebildikleri, birbirlerine saygılı davrandığı ve farklılıkları kabul ettiği bir sınıf ortamı yaratın. Bu konuda sizin iyi bir rol model olmanız daha etkili olacaktır.

ÖĞRENCİLERİNİZİN ZORBALIK DAVRANIŞINA ONAY VERMEDİĞİNİZİ BELİRTİN!

Öğrencilerinize zorbalığın hiçbir gerekçesi olamayacağını ve sizin de bu davranışları onaylamadığınızı net ifadelerle aktarın.

ZORBALIK KONUSUNDA İŞBİRLİĞİNE AÇIK OLUN!

Zorbalık olayları gözlemlediğinizde okul yönetimi, rehber öğretmen/psikolojik danışman ve meslektaşlarınızla durumu paylaşın, birlikte hareket edin.

ÖĞRENCİLERİNİZİN AİLELERİ İLE YAKIN İLİŞKİ İÇİNDE OLUN!

Öğrencilerinizin aileleriyle sağlıklı ilişkiler kurmaya ve onları tanımaya çalışın. Veli toplantısı ve aile katılımı yoluyla onlara çocuklarının okul yaşantısı ve gelişimi konusunda destek sağlayın. Zorbalık yapan veya zorbalığa maruz kalan öğrencilerinizin ailesini bilgilendirin ve sizinle işbirliği kurmalarını sağlayın.

ÖĞRENCİLERİNİZİN SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMLERİNİ ÖNEMSEYİN!

Öğrencilerinizin işbirliği, yardımlaşma, paylaşma, arkadaşlık kurma ve empati gibi sosyal ve duygusal beceriler geliştirmesine katkı sağlayın. Derslerinizde öğrencilerinizin bu becerileri uygulayabilecekleri ve geliştirebilecekleri fırsatlar (grup ödevleri, sosyal projeler, sınıf içi tartışma vs. yaratın.

ÖĞRENCİLERİNİZİ VE AİLELERİNİ UZMAN DESTEĞİ ALMA KONUSUNDA DESTEKLEYİN!

Gerekli olması hâlinde, öğrencilerinize zorbalığın sonuçları ile baş edebilmeleri, sosyal ve duygusal beceriler kazanmaları veya zorbaca davranışlarını değiştirmeleri konusunda uzman yardımı almaları için yol gösterin ve onları destekleyin.